

TER BESLUITVORMING

Aan: SOCW

**Onderwijspersoneel en
Primair Onderwijs**

Van

Datum

16 mei 2025

Referentie

Bijlagen

Beleidsreactie

nota

Beleidsreactie op onderzoek *Kansen op een goede start*

Aanleiding

Op 21 maart jl stuurde u het onderzoek '*Kansen op een goede start*' naar de Tweede Kamer. Dat was voorafgaand aan een debat op 26 maart jl. over onderwijskansen. In de korte aanbiedingsbrief gaf u aan positief te staan tegenover een verlaging van de leerplicht naar vier jaar, maar u gaf daarbij ook aan dat invoering een aantal afwegingen en besluiten met zich meebrengt. In het debat zei u de Kamer toe voor het zomerreces uw beleidsreactie op het rapport te sturen, evenals uw verkenning naar een verlaging van de leerplicht naar vier jaar. Met deze brief voldoet u aan deze toezeggingen.

Geadviseerd besluit

- Stemt u in met de inhoud van de beleidsreactie?
- Stemt u ermee in om middels een kleinschalig onderzoek nader in kaart te brengen hoe de onderwijsdeelname van vierjarigen er momenteel uitziet, om op basis daarvan te bepalen of een leerplichtverlaging naar vier jaar de meest gewenste stap is?
- Stemt u ermee in om deze beleidsreactie mede namens SSZW naar de Kamer te versturen?

Kernpunten

- De richting van deze beleidsreactie is begin maart via een nota (nr. 50836974) aan u voorgelegd (zie ook de bijlage). Uw opmerkingen bij de voorgestelde richting zijn in deze versie verwerkt. Eén opmerking is niet verwerkt, namelijk uw verzoek om goede voorbeelden toe te voegen van gemeenten die voorschoolse educatie al vanaf 2 jaar aanbieden. De mogelijkheid is breed bekend bij gemeenten en aanbieders. Gemeenten moeten dit vooral kunnen financieren.
- De beleidsreactie wordt mede namens SZW gestuurd, omdat veel onderwerpen raken aan beleid van SZW.
- Aan de brief is toegevoegd dat u scholen gericht gaat informeren over effectieve programma's voor voorschoolse educatie. Scholen werken immers onvoldoende doelgericht aan voorschoolse educatie, zo meldde u in een Kamerbrief van 21 november 2024. Dergelijke informatie is een eerste stap om dit te verbeteren.
- De passage die ingaat op de leerplichtverlaging is aangepast. De brief meldt dat u hier positief staat tegenover staat, maar noemt ook enkele aandachtspunten. Verder stelt de brief dat het verlagen van de leerplicht een ingrijpende stap is die goed moet kunnen worden onderbouwd. Dat kunnen we op dit moment nog niet.

- Het eerdere plan was om in gemeenten die hier positief tegenover staan, een pilot uit te voeren met verlaging van de leerplicht. Dit blijkt echter juridisch niet mogelijk. Voorstel is daarom om in ieder geval met de G4 te bespreken of zij mogelijkheden zien om binnen de wettelijke kaders wel iets te doen rond een verlaging van de leerplicht. Op die manier kan dan worden nagegaan welke gevolgen een leerplichtverlaging kan hebben. Dit voorstel is ook opgenomen in de voorbereiding voor uw overleg met de G4 op 3 juni.
- Daarnaast stellen we voor om een kleinschalig onderzoek te laten uitvoeren naar hoeveel uur vierjarigen momenteel deelnemen aan onderwijs. Als toelichting daarbij het volgende:
- De veronderstelling is dat een leerplichtverlaging ertoe bijdraagt dat vierjarigen meer uren onderwijs gaan volgen. Maar we beschikken op dit moment niet over cijfers over de aanwezigheid van vierjarigen. Met een onderzoek willen we daarom in beeld laten brengen: hoeveel uren nemen vierjarigen gemiddeld genomen per week deel aan onderwijs? Wat zijn de redenen voor verzuim? Zijn er specifieke groepen vierjarigen die relatief veel verzuimen? Mede op basis van dit beeld kan vervolgens worden bepaald welke maatregel het beste kan worden ingezet voor het bereiken van het beoogde doel, te weten een zo groot mogelijke deelname van vierjarigen aan het onderwijs.
- U hebt aan de Kamer toegezegd uw verkenning voor de zomer toe te sturen. Deze brief noemt de stappen die u zet om na te gaan of een leerplichtverlaging inderdaad de meest wenselijke vervolgstap is om uw ambitie te realiseren, te weten alle kinderen met zo min mogelijk achterstand te laten starten op de basisschool.

Financiële gevolgen

- Voor uitvoering van het onderzoek naar de aanwezigheid van vierjarigen in het onderwijs is [REDACTED] gereserveerd op het opdrachtenbudget van het bestedingsplan van artikel 1.